

Утвърдил: /п/

Проф. Георги Янков,
ректор на НХА

ПРАВИЛНИК ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА НА ОТПУСКАНЕ НА СТИПЕНДИИ В НХА

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

С този Правилник се уреждат условията и реда за предоставяне на стипендии на студентите, докторантите и специализантите от НХА. Изготвени са въз основа на: ПМС №90 от 26 май 2000 г. и настъпилите изменения и допълнения в него към януари 2023 г. в Закона за висшето образование и Правилника за дейността на НХА, на основание на Решение на АС към НХА от февруари 2023 г.

Право на стипендии имат обучаващите се, приети държавна поръчка, редовна форма на обучение в НХА при условията и реда на изискванията на ПМС №90 от 26 май 2000 г., както следва:

- 1.1. Студенти – български граждани и граждани на държава членка на Европейския съюз и на Европейското икономическо пространство приети в НХА, с изключение на студентите, приети по реда на чл. 9, ал. 3, т. 6, буква „б“ и чл. 21, ал. 2 и 3 от Закона за висшето образование;
- 1.2. Докторанти – български граждани и граждани на държава членка на Европейския съюз и на Европейското икономическо пространство приети в НХА, с изключение на докторантите, приети по реда на чл. 21, ал. 5 от Закона за висшето образование;
- 1.3. Студенти, докторанти и специализанти – чужденци, приети за обучение в НХА по междуправителствени спогодби за образователен, научен и културен обмен или по актове на Министерски съвет, когато отпускането на стипендии е изрично предвидено в тях;
- 1.4. Студенти и докторанти – чужденци, които постоянно пребивават в Република България, приети за обучение в НХА по реда за българските граждани.

Нямат право на стипендии обучаващите се, приети държавна поръчка, редовна форма на обучение:

- 1.5. Студенти, които прекъсват или повтарят учебна година или семестър, с изключение на следните:
  - 1.5.1. студенти, които повтарят поради заболяване;
  - 1.5.2. студенти-майки, които повтарят поради бременност, раждане и отглеждане на дете;
  - 1.5.3. студенти със заверени семестри и положени изпити, които повтарят след прекъсване поради промяна в учебните планове и програми;
- 1.6. Студентите чужденци, приети с актове на МС или по силата на междуправителствени спогодби, когато средният им успех от предходните два семестра, а за първата учебна година – от първия семестър, е по-нисък от добър 4.00.

2. СТИПЕНДИИ НА БЪЛГАРСКИ СТУДЕНТИ

- 2.1. Стипендии се отпускат на студенти български граждани и граждани на държави членки на Европейския съюз и на Европейското икономическо пространство, приети държавна поръчка, редовна форма на обучение, с изключение на записаните в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ за обучение срещу заплащане, по реда на чл. 9, ал. 3, т. 6, буква "б" и чл. 21, ал. 2 и ал. 3 от Закона за висше образование.
- 2.2. Студентите имат право на стипендия само за една образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или „професионален бакалавър“ и за една образователно-квалификационна степен „магистър“.
- 2.3. Студентите – български граждани, със заверен предходен семестър и записани за настоящия семестър на учебната година, които участват в международни образователни програми за обмен (като програма „Еразъм +“ и др. подобни) имат право на стипендия.
- 2.4. Месечният размер на стипендията се определя в началото на всеки семестър на учебната година със Заповед на ректора по предложение на Студентски съвет и КСБВУ, в рамките на сумите, определени с ПМС №90 от 26 май 2000 г.
- 2.5. В първи семестър на първи курс на степен „бакалавър“ и „магистър“ стипендии не се отпускат, с изключение на стипендиите По право.
- 2.6. При кандидатстване за стипендия за летен семестър, успехът от зимния семестър се изчислява на основата на оценките от всички изпити по учебен план, включително и тези, на които студентът е получил слаба оценка или не се е явил. Неположеният изпит от зимната сесия участва в процеса на усредняване с оценка „слаб 2.00“. Не се допускат кандидати с повече от един неположен изпит.
- 2.7. Студенти, които са се преместили от една специалност в друга или от едно ВУ в друго, нямат право на стипендия за учебните години/семестри, които повтарят поради преместването, ако през съответните години/семестри, в предишната специалност/ВУ са получавали стипендия.
- 2.8. Студентите, които са записали семестър с неположени изпити от минала учебна година, нямат право да кандидатстват за стипендия.

2.9.ВИДОВЕ СТИПЕНДИИ В НХА:

2.9.1. ПО ПРАВО

- 2.9.1.1. Несемейни студенти без двама родители;
- 2.9.1.2. Студенти с трайни увреждания, несемейни студенти с двама родители, които са с трайни увреждания, несемейни студенти само с един родител, който е с трайни увреждания, като процентът на инвалидност 50% и над 50%, доказуем с валидно Решение на ТЕЛК. (само един родител означава: починал, нефигуриращ баща в акт за раждане);
- 2.9.1.3. Студенти-майки с дете до 6-годишна възраст; бащи-студенти с дете до 6-годишна възраст, когато майката не е студент, починала е или родителските права са предоставени на бащата;

- 2.9.1.4. Студенти, които до пълнолетието си са отглеждани в институции. (които към момента на навършване на пълнолетие са с предприета мярка за закрила по реда на Закона за закрила на детето – настаняване в приемно семейство, социална услуга от резидентен тип или специализирана институция).

2.9.2. НА ОБЩО ОСНОВАНИЕ

2.9.2.1. Стипендия за Отличен успех (ОУ) (без втори критерий – доход)

- 2.9.2.1.1. За студенти със среден семестриален успех за двата последни семестъра, а за първи курс – от първи семестър – **5.50 – 6.00**;
- 2.9.2.1.2. Само студентите, подали необходимите за кандидатстване документи в изряден вид подлежат на класиране. Класирането се извършва по низходящ ред на успеха до изчерпване на определения брой стипендии.
- 2.9.2.1.3. При студенти с равен успех, излизащи извън рамките на отпуснатите стипендии, решаваща оценка за класацията е средния успех по специалните художествени дисциплини, който се доказва с уверение от деканатите при поискване на съответния студент.

2.9.2.2. Стипендия по Доход и успех (ДУ)

- 2.9.2.2.1. За студенти със среден семестриален успех за двата последни семестъра, а за първи курс – от първи семестър – над **4.50** и среден месечен доход на член на семейството за последните 6 месеца преди началото на семестъра.
- 2.9.2.2.2. Размерът на максималния доход, допустим за кандидатстване, се определя от КСБВУ и е равен на или е по-малка от минималната работна заплата за страната към годината, в която се провежда кампанията.
- 2.9.2.2.3. Класирането се извършва по възходящ ред на дохода до изчерпване на определения брой стипендии.
- 2.9.2.3. Относителният дял на средствата за стипендии на общо основание предоставени на НХА се разпределят от ВУ съгласувано със Студентския съвет

2.10. СРОКОВЕ ЗА ПОЛУЧАВАНЕ НА СТИПЕНДИИ

- 2.10.1. Стипендиите се отпускат със Заповед на ректора от началото на всеки семестър след извършване на класацията. Стипендии на Общо основание се изплащат за 5 месеца. Стипендиите По право се изплащат за 12 месеца. Те се отпускат в началото на учебната година или от възникване на някой от критериите по т. 2.8.1.
- 2.10.2. По време на семестъра (след приключване на срока за прием на документи) не се кандидатства за стипендия. Документите подадени след срок не се разглеждат от КСБВУ, изключение се допуска за социалните стипендии.

- 2.10.3. за несемейните студенти без двама родители, студентите с трайни увреждания 50% и над 50%, студентите с двама родители с трайни увреждания 50% и над 50%, студентите само с един родител, който е с трайни увреждания 50% и над 50% – от началото на месеца следващ месеца, през който са подадени документите, след възникналото право.
- 2.10.4. за студентите с деца до 6-годишна възраст, когато правото е настъпило след срока за приемане на документи – от месеца следващ месеца, в който са подадени документите. Стипендия се отпуска на баща студент, когато майката не е студент, починала е или на него е предоставено упражняването на родителските права. Те получават стипендия до края на семестъра, в който детето навършва 6 години.
- 2.10.5. Студентите в последен семестър на обучение получават стипендия до края на месеца, в който се провежда първата сесия за държавен изпит (защита на дипломна работа) съгласно учебния план.
- 2.10.6. Майките-студенти и бащите-студенти с деца до 6-годишна възраст, които не са се дипломирали на първата сесия, получават стипендия до края на месеца, в който приключва втората сесия за държавен изпит (защита на дипломна работа) съгласно учебния план, след представена Заповед на ректора в отдел „Стипендии“ за отлагане на дипломирането.
- 2.10.7. Начислени, но неполучени стипендии могат да се изплатят до три месеца, считано от края на месеца, за който се полагат.
- 2.10.8. Студентите, които се дипломират предсрочно, получават стипендия за времето до първата сесия за държавен изпит по учебен план, но не повече от три месечни стипендии.
- 2.10.9. Стипендиите се изплащат по банков път в срок до 5-о число на месеца, следващ месеца, за който се отнасят.

2.11. НЕОБХОДИМИ ДОКУМЕНТИ ЗА ОТПУСКАНЕ НА СТИПЕНДИЯ:

В началото на всеки семестър се обявява кампания за кандидатстване за стипендии. Обявата на кампанията съдържаща срокове и условия за отпускане на стипендии, изготвя се съгласувано със Студентски съвет при НХА и се публикува на сайта на НХА. Кандидатстването за стипендии По право и на Общо основание – за „Отличен успех“ и за „Доход и успех“ става чрез Електронната административна система на НХА (ams.nha.bg).

2.11.1. Документи за стипендия По право:

- 2.11.1.1. Несемейни студенти с двама починали родители: копие или препис-извлечения от смъртен акт;
- 2.11.1.2. Студенти с трайни увреждания с 50% и над 50% инвалидност: копие от валидно решение на ТЕЛК;
- 2.11.1.3. Студенти с двама родители с трайни увреждания с 50% и над 50% инвалидност: копия от валидни решения на ТЕЛК и за двамата родители;

- 2.11.1.4. Студенти само с един родител, който е с трайни увреждания с 50% и над 50% инвалидност: копие от смъртен акт и валидно решение на ТЕЛК, смъртен акт се изисква, само ако студентът кандидатства за пръв път по тази точка.
- 2.11.1.5. Студенти, които до навършване на пълнолетие са били в домове за деца, лишени от родителски грижи: служебна бележка от съответното социално заведение;
- 2.11.1.6. Майки-студенти с дете до 6-годишна възраст: копие от акт за раждане на детето;
- 2.11.1.7. Бащи-студенти с дете до 6-годишна възраст, когато майката не е студент, удостоверявано с документ, починала е или са му предоставени родителските права: акт за раждане на детето, документ за граждански брак, копие от бракоразводно дело или копие от смъртен акт.
- 2.11.1.8. Чуждестранните студенти и докторанти по ПМС и други междуправителствени спогодби: кандидатстват с формуляри и уверение от Учебен отдел на НХА, сектор „Чуждестранни студенти“.

2.11.2. Документи за стипендия за Отличен успех:

- 2.11.2.1. Заявление по образец и декларация: попълват се в личния профил на студента в електронната административна система на НХА (ams.nha.bg), изтеглят се от системата, разпечатват се, подписват се, сканират се в JPEG формат и се изпращат на посочения в обявата на кампанията имейл;

2.11.3. Документи за стипендия по Доход и успех:

- 2.11.3.1. Заявление по образец и декларация: попълват се в личния профил на студента в електронната административна система на НХА (ams.nha.bg), изтеглят се от системата, разпечатват се, подписват се, сканират се в JPEG формат и се изпращат на посочения в обявата на кампанията имейл;
- 2.11.3.2. Документи, удостоверяващи броя на членовете на семейството:
  - 2.11.3.2.1. Членовете на семейството на студента са съпругът/съпругата и децата, ако е семеен. Ако не е семеен – бащата, майката, непълнолетните братя и сестри или пълнолетните, ако са учащи в редовна форма на обучение или нетрудоспособни. Броят им се удостоверява чрез документите за доход и уверения от учебните заведения, а за деца под 6 години – с акт за раждане.
  - 2.11.3.2.2. При разведени родители се представя копие от решение за развод. Когато родителят на студента или майката студент няма сключен граждански брак, се представя актуално удостоверение за семейно положение от общината. В случаите на повторен брак на родителя, на когото са

присъдени родителските права за студента, за член на семейството се счита новият съпруг и се представят неговите доходи.

2.11.3.2.3. Представят се допълнителни документи според индивидуалния случай, като:

2.11.3.2.3.1. бракоразводно решение с присъдени родителски права за студентите;

2.11.3.2.3.2. акт за сключен граждански брак за студентските семейства и при повторен брак на родител;

2.11.3.2.3.3. смъртен акт;

2.11.3.2.3.4. удостоверение за семейно положение за родителя, на когото са присъдени родителските права, за неомъжена майка-студент;

2.11.3.2.3.5. акт за раждане за малолетни неучащи братя и сестри;

2.11.3.2.3.6. други документи, с които може да се удостовери безспорно броят на членовете на семейството на кандидата за стипендия.

2.11.3.2.4. За учащите братя и сестри (над 6-годишна възраст) се представя документ от съответното училище, че са записани за съответните учебна година/семестър в редовна форма на обучение. Ако се обучават в чужбина, представят документ от съответното училище, че са записани за съответния семестър в редовна (дневна) форма на обучение (Документите на чужд език да са преведени на български език от лицензиран преводач).

2.11.3.3. Информация за успеха на студента, кандидатстващ за стипендия, се получава служебно от административната информационна система на НХА:

2.11.3.3.1. Студентите са длъжни да проверят успеха си в съответните факултети.

2.11.3.3.2. При установяване на разлика между успеха в системата и реалния успех, студентът се обръща към факултетните експерти, които коригират успеха в системата.

2.11.3.3.3. Студентите са длъжни да проверят и коригират успеха си в рамките на срока за прием на документи за стипендия.

2.11.3.4. Документи, удостоверяващи brutния доход на семейството през 6-те месеца преди месеца, в който започва семестъра.
(Пояснения за брутен доход):

2.11.3.4.1. За брутен доход се считат всички суми, преди приспадането на данъците и осигуровките, получени от студента и другите членове на семейството му за изискуемите 6, независимо за кой период се отнасят – документът се издава по реда на получаване на дохода. Той включва:

- 2.11.3.4.1.1. всички брутни заплати, включително обезщетенията за временна нетрудоспособност, получени по трудови и извънтрудови правоотношения и с включени суми за изплатени болнични от работодателя;
- 2.11.3.4.1.2. болнични от НОИ;
- 2.11.3.4.1.3. пенсии, без добавката за чужда помощ на хората с увреждания;
- 2.11.3.4.1.4. обезщетения за безработица (и документ, удостоверяващ регистрацията в Бюрото по труда на безработното лице);
- 2.11.3.4.1.5. социални помощи;
- 2.11.3.4.1.6. месечни добавки и месечни помощи за деца;
- 2.11.3.4.1.7. наеми;
- 2.11.3.4.1.8. присъдени издръжки;
- 2.11.3.4.1.9. хонорари;
- 2.11.3.4.1.10. стипендии, без получаваните от декларатора и членове на неговото семейство по ПМС №90 от 26 май 2000 г. (стипендии за учащи във ВУ) и ученически стипендии;
- 2.11.3.4.1.11. доходи от търговия;
- 2.11.3.4.1.12. доходи от продажба на селскостопанска продукция;
- 2.11.3.4.1.13. доходи от занаяти;
- 2.11.3.4.1.14. доходи от свободни професии;
- 2.11.3.4.1.15. бонуси;
- 2.11.3.4.1.16. дивиденди от акции;
- 2.11.3.4.1.17. други доходи.
  - 2.11.3.4.1.17.1. Брутният доход се удостоверява със служебно издадени оригинални документи, върху които е посочен точният адрес за кореспонденция на фирмата, издала документа и идентификационния ѝ номер. Обезщетенията за временна нетрудоспособност (болнични) до 3 дни, които се изплащат от работодателя, се посочват отделно от брутното възнаграждение.
  - 2.11.3.4.1.17.2. При нулев доход, работодателят посочва основанието за липса на доход.
  - 2.11.3.4.1.17.3. Когато е ползван краткосрочен неплатен отпуск до 1 месец, в документа за доход това изрично се посочва.
  - 2.11.3.4.1.17.4. Получените през периода обезщетения за временна нетрудоспособност над 3 дни, се удостоверяват с документ от НОИ.

- 2.11.3.4.1.17.5. Получените суми по извънтрудови правоотношения се удостоверяват с документ от работодателя за общата сума по договора.
- 2.11.3.4.1.17.6. Работещите в чужбина представят документ от работодателя за получените доходи в съответната валута. Документът трябва да е преведен на български език от лицензиран преводач.
- 2.11.3.4.1.17.7. Пенсионерите представят документ от пенсионен отдел в НОИ (РУСО) за получените през периода пенсии по месеци. Не се включва добавката за чужда помощ или, ако е включена, размерът ѝ се указва отделно.
- 2.11.3.4.1.17.8. При разведени родители се представя доходът на родителя, на когото са присъдени родителските права, и декларация свободен текст от студента за получената в периода издръжка от другия родител. В случай на повторен брак на родителя, на когото са присъдени родителските права, се представят и доходите на новия съпруг/а.
- 2.11.3.4.1.17.9. За получените помощи за деца и социални помощи се предоставя документ от служба „Социално подпомагане“.
- 2.11.3.4.1.17.10. За доходи от фирми (собственост или съсобственост на семейството) се приемат декларации с нотариално заверен подпис. Такива декларации се приемат и за доходи от съдружие, от наеми, издръжки, хонорари, търговия, занаяти, свободна професия, дивиденди от акции и др. подобни. За търговци, занаятчии, свободни професии и др. се декларира доходът, формиран съгласно Закона за корпоративно подоходно облагане, като за ООД, ЕООД, АД и др. задължително се посочват и получените дивиденди. Доходът не може да бъде по-малък от дохода, върху който се осигурява собственикът на фирмата. Декларацията следва да съдържа трите имена на декларатора, адрес за кореспонденция и идентификационен номер на фирмата. Подписът върху декларацията се поставя пред нотариус и се заверява от него. Когато фирма не извършва дейност, се представя документ от данъчна служба за периода, в който е спряна дейността. В този случай, ако собственикът на фирмата не работи на друго място, следва да представи документи като безработен.

2.11.3.4.1.17.11. Земеделските производители, които реализират доход сезонно (веднъж в годината), посочват половината от реализирания доход от земеделската си продукция от настоящата (предходната) календарна година. Когато доходът е получаван поотделно през изискваните месеци, се посочва по месеци. Представя се документ за регистрация, като земеделски производител и декларация свободен текст с нотариално заверен подпис за размера на получения доход от земеделската продукция. Когато не е реализиран доход от земеделски продукти, се декларира дохода, върху който са внесени осигурителни вноски. За доходи от други дейности се представят съответни документи.

2.11.3.4.1.17.12. За безработни се признават само поддържащите редовна регистрация в Бюрото по труда, включително и през периода, за който е изплатено обезщетение от работодателя и от НОИ (РУСО). Безработните представят документ за регистрация от бюрата по труда и документ за получените обезщетения от работодателя и от НОИ (РУСО).

2.11.3.4.1.17.13. Нулев брутен доход не се приема. Изключение се допуска за студентските семейства, когато и двамата съпрузи са записани в редовна форма на обучение.

2.11.3.4.1.17.14. Документи, които не отговарят на условията – не са пълни, не съдържат необходимите реквизити, не обхващат изисквания период и т.н., не се приемат.

2.11.3.4.1.17.15. Декларираният брутен доход подлежи на проверка.

2.11.4. **Задължителен документ за кандидатстване, за който и да е от видовете стипендии е бележка „Детайл банкова сметка“, издадена от банката.**

2.11.5. **Санкции: Предалите документи с невярно съдържание се лишават от стипендия до края на обучението си и дължат връщане на получените суми за стипендии, отпуснати въз основа на документи с невярно съдържание.**

2.12. МЕТОДИ И ЕТАПИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СРЕДСТВАТА И БРОЯТ НА СТИПЕНДИИТЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ СТУДЕНТИ В НХА:

2.12.1. **Методология:**

- 2.12.1.1. От субсидията за стипендии, определена с бюджета на НХА – сектор „Стипендии“, се приспадат:
  - 2.12.1.1.1. сумата на изплатените до момента стипендии;
  - 2.12.1.1.2. начислените и подлежащи на изплащане, но неполучени суми за стипендии;
  - 2.12.1.1.3. сумата, необходима за изплащане на стипендиите на българските и чуждестранни докторанти и специализанти;
  - 2.12.1.1.4. сумата, необходима за изплащане на стипендиите на чуждестранните студенти;
  - 2.12.1.1.5. сумата, необходима за изплащане на социални стипендии;
  - 2.12.1.1.6. до 1% за помощи.
- 2.12.1.2. Останалите средства се разпределят процентно в съотношение, предложено от Студентски съвет.
  - 2.12.1.2.1. една част от средствата за стипендии за Отличен успех се предоставят по показателя „среден семестриален успех“ без втори критерий, като успехът трябва да е м/у 6.00 и 5.50. Броят на стипендиите се определя като определената сума, предвидена за тях се раздели на размера на стипендията.
  - 2.12.1.2.2. другата част от средствата за стипендии се предоставя по показателя „доход и успех“, като доходът не трябва да надвишава минималната работна заплата за страната към годината, в която се провежда кампанията, а средният семестриален успех е не по-нисък от 4.50. Броят на стипендиите се определя като определената сума се раздели на размера на стипендията.

2.12.2. Процедура:

Приемане и разглеждане на приетите документи се извършва от КСБВУ (Комисия по социално-битовите въпроси на учащите се), назначена със Заповед на ректора. Най-малко половината от състава на комисията са студенти, учащи в НХА и определени от Студентски съвет.

2.12.3. Етапи:

- 2.12.3.1. Обявяване старта на кампанията на сайта на НХА, [сектор „Студентски стипендии“](#), в началото на всеки семестър.
- 2.12.3.2. Приемане на документи по обявен на сайта начин, без удължаване.
- 2.12.3.3. Обработване на документите в срок от две седмици след приключване на приемането им.
- 2.12.3.4. Извършване на класирането през Автоматизираната административна система на НХА.
- 2.12.3.5. Обявяване на класирането в сайта на НХА, [сектор „Студентски стипендии“](#). Класирането е окончателно и не подлежи на корекции, освен при техническа грешка.
- 2.12.3.6. Изплащане на стипендиите по банков път.

3. СТИПЕНДИИ НА БЪЛГАРСКИ ДОКТОРАНТИ

- 3.1. Стипендии се отпускат на докторанти – български граждани и граждани на държави членки на Европейския съюз и Европейското икономическо пространство, приети в редовна форма на обучение, субсидирано от държавата, с изключение на докторантите, приетите по чл. 21, ал. 5 от Закона за висшето образование.
- 3.2. Размерът на стипендията се определя и променя според промените на ПМС № 90/ 26.05.2000 г. и се изплаща при наличие на основанията за това във съответната Заповед за зачисляване на ректора на НХА.
- 3.3. Стипендията се отпуска всеки месец за три години – 36 месеца при редовна докторантура след придобита образователно-квалификационна степен „магистър“. При удължаване на срока на докторантурата стипендия не се изплаща.
- 3.4. Докторантите в редовна докторантура получават допълнително еднократна стипендия в следните случаи:
  - 3.4.1. При положително решение на катедрен съвет за готовност за защита пред научно жури в рамките на тригодишния срок на обучение – в размер на 1000 лева, сумата подлежи на промяна след промени в ПМС № 90/ 26.05.2000 г.
  - 3.4.2. При успешна защита на дисертационния труд в срок до една година след завършване на тригодишния срок на обучение – в размер на 1000 лева, сумата подлежи на промяна след промени в ПМС № 90/ 26.05.2000 г.
- 3.5. Стипендията/ите по т. 3.4. се изплаща след представяне във финансово-счетоводен отдел на НХА на справка за спазени условия по т. 3.4.1. и т. 3.4.2. от Учебно-методичен отдел на НХА и след издаване на индивидуална Заповед на ректора на НХА.
- 3.6. Докторантите имат право на стипендия само за една образователно-научна степен „доктор“.
- 3.7. Стипендиите се изплащат по банков път, в срок до 5-о число на месеца, следващ месеца за който се полагат. Докторантите трябва да имат сметка в българска банка, която представят в Учебно-методичен отдел на НХА.

4. СТИПЕНДИИ НА ЧУЖДЕСТРАННИ СТУДЕНТИ

- 4.1. Стипендии се отпускат на чуждестранни студенти, приети в редовна форма на обучение по междуправителствени спогодби за образователен, научен и културен обмен или по актове на Министерски съвет, когато отпускането на стипендия е изрично предвидено в тях.
- 4.2. Максималният размер на стипендията се определя и актуализира с ПМС №90 от 26 май 2000 г.
- 4.3. Чуждестранните студентите получават стипендия от началото на учебната година в продължение на 12 месеца, включително и месеците на ваканция.
  - 4.3.1. Чуждестранните студенти в първи курс, приети по междуправителствени спогодби, получават стипендия без оглед на успеха.
  - 4.3.2. Чуждестранните студенти, приети по актове на Министерски съвет (от втори и по-горен курс), получават стипендия в продължение на 12 месеца от началото на учебната година, при условие, че успехът им от предходната учебна година при успешно положени всички изпити съгласно учебния план, е не по-нисък от добър 4.00. Чуждестранните студенти, записани в първи курс, получават стипендия без оглед на успех.
  - 4.3.3. На студентите, граждани на държавите членки на Европейския съюз и на Европейското икономическо пространство, приети за обучение по реда на чл. 68, ал. 7 от Закона за висше образование, се предоставят стипендии при условията и по реда, определени за българските граждани.
  - 4.3.4. Студентите-чужденци, приети за обучение в Република България по Централноевропейската програма за обмен в университетското образование (СЕЕПУС III), получават месечни стипендии, определени с ПМС №90 от 26 май 2000 г.
- 4.4. Чуждестранните студенти, докторанти и специализанти получават стипендия и по време на езиков курс по български език.
- 4.5. Чуждестранните студенти не получават стипендия за времето, през което отсъстват от учебни занятия по причини непредвидени в правилника на НХА.
- 4.6. Стипендиите се изплащат по банков път, в срок до 5-то число на месеца, следващ месеца, за който се отнасят. Чуждестранните студенти трябва да имат сметка в българска банка, която представят в Учебно-методичен отдел на НХА.

5. СТИПЕНДИИ НА ЧУЖДЕСТРАННИ ДОКТОРАНТИ И СПЕЦИАЛИЗАНТИ

- 5.1. Стипендии се отпускат на чуждестранни докторанти и специализанти, приети в редовна форма на обучение по междуправителствени спогодби за образователен, научен и културен обмен или по актове на Министерски съвет, и на докторанти чужденци, които постоянно пребивават в Република България, приети по реда на българските граждани.
- 5.2. Размерът на стипендията се определя с ПМС №90 от 26 май 2000 г.
- 5.3. Срокът за получаване на стипендията е 36 месеца – от месеца, следващ зачисляването до края на месеца, в който изтича срокът на докторантурата или специализацията.
- 5.4. Чуждестранните докторанти и специализанти не получават стипендия при удължаване срока на обучение, както и за времето, когато не са в Република България, с изключение на случаите, предвидени в учебния или индивидуалния план за подготовка.
- 5.5. Стипендиите се изплащат по банков път, с която работа НХА, в срок до 5-о число на месеца, следващ месеца, за който се отнасят. Докторантите трябва да имат сметка в българска банка и да я представят в Учебно-методичен отдел на НХА.
- 5.6. На докторантите и специализантите, граждани на държавите членки на Европейския съюз и на Европейското икономическо пространство, приети за обучение по реда на чл.68, ал.7 от Закона за висше образование, се предоставят стипендии при условията и по реда за българските граждани.
- 5.7. Чуждестранните докторанти имат право на стипендия само за една образователно-научна степен „доктор“.

6. СТИПЕНДИИ ЗА ЗНАЧИМИ ПОСТИЖЕНИЯ В НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА, СПОРТНАТА И ХУДОЖЕСТВЕНОТВОРЧЕСКАТА ДЕЙНОСТ

Ректорът на НХА може да отпусна стипендии за студенти със значими постижения в научноизследователската, художественотворческата и спортната дейност по предложение на създадена за целта Комисия от хабилитирани преподаватели и представители на Студентски съвет на НХА и по правила и критерии, предварително приети от комисията и публикувани на сайта на НХА, [сектор Студентски стипендии](#).

- 6.1. Студентите, обучаващи се в първи семестър на първи курс в ОКС „бакалавър“, нямат право на стипендия за „Значими постижения“.
- 6.2. Студентите, обучаващи се в първи семестър на първи курс в ОКС „магистър“, имат право на стипендия за „Значими постижения“, само ако са имали активни студентски права (продължили са без прекъсване от едната към другата образователно-квалификационна степен „бакалавър“ и „магистър“) и имат участия и/или награди за периода, разглеждан от комисията. От този период се изключват месеците, в които студентите не са имали студентски права.
- 6.3. Общата сума на стипендиите се определя съгласно чл. 8а, ал.2 от ПМС №90/26.05.2000 г.
- 6.4. Стипендиите по т. 6.1. се отпускат за един учебен семестър и се изплащат за 5 месеца, за всеки месец поотделно. Сумата се изплаща до 5-о число на месеца, следващ месеца, за който се отнася.
- 6.5. За да кандидатстват за тази стипендия, студентите трябва да имат участия и/или награди в конкурси, изложби, форуми, конференции, състезания и други мероприятия от този характер.
- 6.6. Документите за отпускане на стипендии се разглеждат от експертна комисия, определена със Заповед на ректора. Най-малко половината от състава на комисията са студенти, определени от Студентски съвет. Комисията изготвя класация, която се публикува на сайта на НХА.
- 6.7. Етапи:**
  - 6.7.1. Обявяване началото на кампанията на сайта на НХА, сектор „Стипендии за значими постижения“ всеки семестър.
  - 6.7.2. Приемане на документи по обявен на сайта начин, без удължаване.
  - 6.7.3. Обработване на документите в срок от две седмици след приключване приемането на документи.
  - 6.7.4. Извършване на класирането през Автоматизираната административна система на НХА.
  - 6.7.5. Обявяване на класирането в сайта на НХА, [сектор Студентски стипендии](#). Класирането е окончателно и не подлежи на корекции, освен при техническа грешка.
  - 6.7.6. Изплащане на стипендиите по банков път.

7. СТИПЕНДИИ, ОСИГУРЕНИ СЪС СРЕДСТВА НА ОРГАНИЗАЦИИ ИЛИ ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА

- 7.1. Студентите в редовна форма на обучение могат да получават стипендии от организации или физически лица съгласно сключени договори.
- 7.2. Условиата, редът, размерът и сроковете за получаване се конкретизират в договорите.

8. НАГРАДИ И ПОМОЩИ

- 8.1. Ректорът отпуска еднократни награди и помощи и по предложение на КСБВУ на НХА, назначена със Заповед на ректора в размер, определен с ПМС №90 от 26 май 2000 г., както следва:
  - 8.1.1. Награди за определени успехи в учебната, научноизследователската дейност и друга дейност.
  - 8.1.2. Помощи при тежко материално състояние.
- 8.2. Наградите и помощите се отпускат съгласувано със Студентски съвет.
- 8.3. Наградите и помощите могат да бъдат отпуснати по предложение на Студентски съвет.
- 8.4. Начислени, но неполучени награди и помощи, могат да се изплатят до три месеца, считано от края на месеца, в който е издадена Заповедта на ректора.
- 8.5. Общата сума на средствата за награди и помощи се определя със Заповед на ректора по предложение на КСБВУ и СС.
- 8.6. Редът, условията и критериите за отпускане на награди и помощи се описват подробно в Правила за отпускане на награди и помощи, изработени от КСБВУ, съгласувани със СС и утвърдени от ректора на НХА.

Настоящият Правилник за условията и реда на отпускане на стипендии в НХА е приет с решение на Академичен съвет на НХА от 22.02.2023 г. и с него се отменя досега действащия такъв. Нормативният акт влиза в сила от деня на приемането му.

Съгласувано със Студентски съвет:

Преслава Петранова: /п/
Председател на СС

Владимир Петков: /п/
Зам.-председател на СС